

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים

1. ההצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית המפורסמת בזאת היא דוגמה הכוללת כמה אפשרויות פתרון בתשובות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שיקבלו מעריכי הבחינה.
2. הפתרון להלן מביא את עיקר הסוגיות המרכזיות שהיו טעונות ליבון במסגרת המבחן, אך יודגש כי הוא איננו תשובה מלאה ומקיפה, המזכה בניקוד מלא. נדגיש כי ציון המבחן מורכב, מטבע הדברים, גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **טל"ח** (טעות לעולם חוזר) – פרסום הצעת הפתרון כפוף לטעויות, ואין בו כדי לחייב קבלת תשובה שגויה בידי מעריכי הבחינה.
4. בהתאם לחוזר מנכ"ל: טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'9ד, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר. [קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"א, מס' 014381

פרק ראשון — הבנת הנקרא (50 נקודות)

יש לענות על כל השאלות 1-6 שבפרק זה.

1. יש לענות על אחד מן הסעיפים א-ב.

א. יש להשלים את המשפט הנתון על פי שורות 1-3 במאמר.

ככל שתקראו לילדיכם יותר סיפורים, כך הם יהיו אינטליגנטיים יותר / רמת האינטליגנציה שלהם תגדל.

ב. — חשוב לספר סיפורים לילדים.

2. יש לענות על אחד מן הסעיפים א-ב.

א. יש להשלים את המשפטים הנתונים על פי שורות 8-12.

סיפורים על מכשפות, גמדים, זאבים, נסיכות ונסיכים מאפשרים למבוגרים להנחות את הילדים בדרכי התנהגות

רצויות. דבר זה יכול להחליף פנייה ישירה של המבוגרים אל הילדים כדי לומר להם כיצד עליהם להתנהג.

ב. יש לסדר את שלושת השלבים הנתונים בסדר הנכון, על פי התהליך שבשורות 20-24.

(1) הילדים מקשיבים לסיפורים.

(2) הילדים מזהים את הרגשות שלהם.

(3) הילדים מבינים את האירועים שהם חווים.

3. יש לענות על אחד מן הסעיפים א-ב.

א. יש להשיב אם כותב המאמר תומך במסר של איינשטיין, ולנמק את התשובה על פי שורות 4-7.

כותב המאמר תומך במסר של איינשטיין. הוא טוען שלסיפורי המעשיות יש חשיבות רבה בחינוך של ילדים, כי הם

מעוררים בהם התלהבות וסקרנות טבעית ומפעילים את הדמיון שלהם.

ב. יש להשיב על פי המאמר, מדוע חשוב שסיפורי המעשיות שמספרים לילדים יהיו מגוונים.

כל סיפור עוסק בהיבט אחר של חיי האדם, לכן גיוון בסיפורים משמעו גיוון בהיבטי החיים שאפשר ללמד את הילדים.

4. יש לענות על שניים מן הסעיפים א-ג.

א. יש להשיב על פי הקטע הקצר מהי תרומתו של סיפור מפחיד לילדים, ולנמק את התשובה.

לילדים יש פחות פחדים מלמבוגרים. סיפור מפחיד מכין אותם לחיים: הוא מקנה להם כללי זהירות כדי שיימנעו

מסכנות מיותרות / מלמד אותם להיזהר מסכנות.

ב. — הוא עוזר לילדים לזהות פחד ולהבין אירועים.

ג. יש להשלים את המשפט הנתון על פי שורות 20-24 במאמר.

אם הטוב לא ינצח בסוף הסיפור, הביטחון העצמי של הילדים עלול להיפגע.

5. יש לענות על אחד מן הסעיפים א-ב.

א. — בעל רצון חזק לדעת

ב. — מן החוויה

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"א, מס' 014381

6. שאלת דעה אישית

יש להביע דעה על הקראת סיפורים לילדים לפני השינה, להסביר דעה זו, ולהביא דוגמאות לדברים אלה מניסיון אישי או מניסיונם של אחרים.

דוגמה לתשובה:

לדעתי, חשוב להקריא לילדים סיפורים לפני השינה כי סיפורים כאלה הם דרך להסביר לילדים איך העולם מתנהל. אומנם בסיפורים לילדים עלולות להיות דמויות מפחידות, כמו מכשפות רעות או יצורים מפחידים, אולם המבוגר תמיד יכול להרגיע את הילד ולומר לו שזה רק סיפור, וזה לא אמיתי. תמיד אפשר למצוא פתרון יצירתי לחלקים המפחידים בסיפור: כשאני הייתי ילד והוריי הקריאו לי סיפורים מפחידים, הם לפעמים השמיטו חלקים מן הסיפור, ולעיתים אף דילגו לסוף הסיפור, רק כדי שלא לגרום לי לפחד. הסיפור תמיד הסתיים בניצחון הטוב.

או:

לדעתי, יש לבחון כל סיפור וסיפור, ולהחליט על פי התוכן שלו אם להקריא אותו לילדים. אני סבור שחשוב להקריא סיפורים לילדים, אולם סיפורים מפחידים עלולים לצלק את הנפש של הילדים, ולגרום להם טראומות. כשהייתי ילד והוריי סיפרו לי מעשיות מפחידות, הייתי מבקש מהם להישאר איתי עד שאירדם, מכיוון שהסיפורים היו מפחידים אותי. לילדים בגיל צעיר קשה להפריד בין דמיון ובין מציאות, והם עלולים לבלבל את העלילה עם המציאות. על כן, חשוב להקריא להם סיפורים שיכולים להרגיע אותם ושאינם יצורים מאיימים או עלילות מפחידות מאוד.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"א, מס' 014381

פרק שני — הבעה: ספרות או חיבור (25 נקודות)

יש לענות על אחת מן השאלות 7-8 שבפרק זה.

7. משל (25 נקודות)

הזיכרון שחלם שהוא נשר / אאוגוסטו מונטרוסו

א. (1) יש לתאר את הניגוד ברגשות שמביע הזיכרון בחלומו, ולהסביר מהי הסיבה לניגוד זה. הזיכרון חולם כל לילה שהוא נשר המעופף לו בהרי האלפים והאנדים. חלום זה גורם לו תחילה אושר רב, אולם מהר מאוד הזיכרון מגלה כי להיות נשר "גדול עליו" ומכביד מאוד על התנועה שלו. הגילוי הזה הופך את תחושת האושר שהייתה לו בתחילת החלום לתחושה של מועקה ותסכול.

(2) יש לתאר את הרגשות ואת המחשבות של הזיכרון כשהוא מתעורר מן החלום. כאשר הזיכרון מתעורר מן החלום הוא מרגיש עצבות וצער, אי־סיפוק והיעדר מנוחה. למרות ההבנה של הזיכרון, בעקבות החלום, כי הוא צריך לאזן בין השאיפה להיות נשר ובין ההשלמה עם היותו זיכרון, מתחזקת בו שוב התשוקה להיות נשר ולנסוק להרים, למקומות שזיכרון לא יוכל להגיע אליהם לעולם.

ב. יש להשיב מה אפשר ללמוד מן הסיפור על האופי של בני האדם, לנמק את התשובה, ולהביא לה דוגמאות.

דוגמה לתשובה:

הסיפור מלמד את הקורא על המורכבות שבטבע האדם, על הניגודים באופיו של האדם. מצד אחד הוא מכיר גם במוגבלות הפיזית שלו ומודע לצורך שלו בשגרת חיים מוכרת ונוחה, ומצד אחר הוא אינו משלים עם המוגבלות הזאת, והוא שואף להיות הרבה יותר גדול וחזק ממה שהוא במציאות. הוא אינו מסתפק במה שיש לו, והתוצאה — כל חייו הוא חי באי־נוחות ובחוסר סיפוק ואינו יודע שלוה.

8. חיבור (25 נקודות)

יש לכתוב חיבור על פי המטלה בשאלון.

כתיבת חיבור עברי מבוססת על מיומנויות הנרכשות על פי תוכנית הלימודים.

בדיקת החיבור תיעשה על פי אמות המידה לבדיקת חיבור.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"א, מס' 014381

פרק שלישי – לשון (25 נקודות)

יש לענות על שאלות 9-14 שבפרק זה.

חלק א – הפועל (9 נקודות)

שאלה 9: ניתוח פעלים

יש לבחור בשלושה מן המשפטים א-ה, ולענות על הסעיפים (1)-(3) בכל אחד מן המשפטים שנבחרו.

א. (1) א-ס-ף

(2) נפעל

(3) יאספו

ב. (1) פ-ג-ש

(2) הפעיל

(3) ייפגשו

ג. (1) ע-ב-ר

(2) הפעיל

(3) הועברה / מועברת / תועבר

ד. (1) ס-כ-ן

(2) פיעל

(3) הסתכנה

ה. (1) ל-מ-ד

(2) פעל / קל

(3) למד

חלק ב – שם העצם (6 נקודות)

שאלה 10: מיון שמות (4 נקודות)

יש לבחור בארבע מן המילים המודגשות בקטע הנתון, ולמייין אותן בטבלה על פי דרכי התצורה שלהן.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	שאי לה מלעז
הקשבה התפתחות דמיון	סקרנות יצירתי	אוניברסיטה

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"א, מס' 014381

יש לענות על אחת מן השאלות 11-12 (2 נקודות).

שאלה 11: מילה יוצאת דופן מבחינת השורש

— הגרלה

— השורש המשותף לשלוש המילים: ר-ג-ל

שאלה 12: צורת יחיד וצורת רבים

א. יער מסוכן

ב. פירות האדמה

חלק ג — שם המספר (4 נקודות)

שאלה 13

יש לענות על אחד מן הסעיפים א-ב.

א. (1) אחד עשר

(2) שלוש

ב. (1) שמונה עשר

(2) שלושים ואחד

חלק ד — מילות קישור (6 נקודות)

שאלה 14: מילות קישור

יש לענות על שניים מן הסעיפים א-ג.

א. אך

ב. אם

ג. בגלל זה